

سارال خط مقدم جنگ

آشنایی با شهرستان دیواندره و مجموعه خاطرات شهدا و
گاه شمار شهرستان دیواندره در هشت سال دفاع مقدس

تألیف: فوزام کریمی

www.ketab.ir



انتشارات کتابچه

- سرشناسه : کریمی، فرزاد، ۱۳۷۷-
عنوان و نام پدیدآور : سارال خط‌مقدم جنگ: آشنایی با شهرستان دیواندره و مجموعه خاطرات شهدا و گاه‌شمار شهرستان دیواندره در هشت سال دفاع مقدس/ گردآورنده فرزاد کریمی.
- مشخصات نشر : سنج: کتابچه، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری : ۳۰۱ ص: مصور؛ ۵/۱۴×۵/۲۱ س.م.
شابک : ۸۵۰۰۰ ریال ۶۹-۷۲۲۹-۶۲۲-۹۷۸:
وضعیت فهرست : فیبا
نویسی
عنوان دیگر : آشنایی با شهرستان دیواندره و مجموعه خاطرات شهدا و گاه‌شمار شهرستان دیواندره در هشت سال دفاع مقدس.
- موضوع : جنگ ایران و عراق، ۱۳۶۷-۱۳۵۹ -- دیواندره
Iran-Iraq War, ۱۹۸۰-۱۹۸۸ -- Divan Darreh : موضوع
موضوع : جنگ ایران و عراق، ۱۳۶۷-۱۳۵۹ -- دیواندره -- گاه‌شماری
Iran-Iraq War, ۱۹۸۰-۱۹۸۸ -- Divan Darreh -- Chronology : موضوع
موضوع : جنگ ایران و عراق، ۱۳۶۷-۱۳۵۹ -- دیواندره -- خاطرات
Iran-Iraq War, ۱۹۸۰-۱۹۸۸ -- Divan Darreh -- Personal narratives : موضوع
موضوع : شهیدان -- ایران -- دیواندره -- بازماندگان -- خاطرات
Martyrs -- Iran -- Divan Darreh -- Survivors -- Diaries : موضوع
رده بندی کنگره : DSR۱۶۱۰
رده بندی دیویی : ۰۸۴۳/۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی : ۷۳۷۹۷۱۲



انتشارات کتابچه

خط مقدم جنگ

آشنایی با شهرستان دیواندره و مجموعه خاطرات شهدا و گاه شمار
شهرستان دیواندره در هشت سال دفاع مقدس

تألیف: فرزاد کریمی

ناشر: انتشارات کتابچه

طرح جلد و صفحه آرایی: سانا گرجی

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۹

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۸۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۲۲۹-۶۹-۱

فهرست

مقدمه	۱۴
فصل اول:	۱۶
گذری بر تاریخ شهرستان دیواندره	۱۶
دیواندره و پیشینه ای به قدمت ایران	۱۷
کوه چهل چشمه	۲۴
دلبری سارال در دلِ کردستان	۲۶
فصل دوم:	۲۹
نسیم آزادی و انقلاب	۲۹
دستگیری عامل رعب و وحشت در شهرستان دیواندره	۳۰
تحصن عده ای از روستائیان در دانشسرای شهرستان دیواندره	۳۰
اعزام هیئتی از سوی مسئولان کردستان برای رسیدگی به وضع	
کشاورزان شهرستان دیواندره	۳۰
ترور علی ملکی کوتمهر در دیواندره	۳۰
کشف اسلحه و مهمات جنگی در شهرستان سنندج و دیواندره	۳۰
کشف ۳۵ قبضه سلاح غیرمجاز در دیواندره	۳۱
حمله مسلحانه عناصر ضدانقلاب به پاسگاه دیواندره	۳۱
درگیری مسلحانه بین نیروهای ژاندارمری با مهاجمان مسلح در منطقه	
دیواندره	۳۱
درگیری در منطقه دیواندره	۳۲
کشف مقادیر زیادی سلاح در دیواندره	۳۲
دستگیری چهار نفر از اشراک مسلح در دیواندره	۳۲
چهار نفر از اشراک در شهرستان دیواندره اعدام شدند	۳۲
دادستان شهرستان قروه و رئیس دادگاه شهرستان دیواندره به تهران	
احضار شدند	۳۳

- سفر استاندار گردستان به شهرستان دیواندره ۳۳
- خبر کومله از تخلیه پاسگاه هزارکانیان شهرستان دیواندره ۳۳
- حمله مسلحانه عناصر ضدانقلاب به شهر دیواندره ۳۳
- اطلاعیه حزب دمکرات شاخه شهرستان دیواندره درباره دستگیری
تعدادی از مالکان ۳۴
- حمله پاسداران به پیشمرگان در دیواندره به نقل از کومله ۳۴
- اخطار لشکر ۱۶ قزوین به افراد مسلح شهرستان دیواندره ۳۴
- اطلاعیه‌های لشکر ۱۶ قزوین به شهرستان دیواندره ۳۵
- پاکسازی جاده تکاب به دیواندره از وجود عناصر ضدانقلاب توسط
پاسداران انقلاب اسلامی ۳۶
- شهادت عباس فیض دولا ب بر اثر پرتاب نارنجک ضدانقلاب در دیواندره
..... ۳۷
- درگیری مسلحانه عناصر ضدانقلاب با یک ستون زرهی ارتش در
دیواندره ۳۷
- شهادت شاهپور سورانی سقزی طی درگیری مسلحانه با ضدانقلاب در
سقز ۳۷
- پاکسازی سد قشلاق از وجود افراد مسلح توسط رزمندگان اسلام در
سنندج ۳۸
- شهادت سیداحمد احمدی در جریان درگیری مسلحانه با ضدانقلاب در
دیواندره ۳۸
- درگیری مسلحانه بین ارتش، سپاه و پیشمرگان مسلمان کرد با
ضدانقلاب در دیواندره ۳۸
- درگیری مسلحانه بین نیروهای اسلام و ضدانقلاب در دیواندره ۳۸
- اسامی افرادی که به دست عناصر کومله و دمکرات به شهادت رسیدند
..... ۳۹

- پاکسازی محور سنندج به دیواندره در جریان عملیات مشترک سپاه پاسداران و پیشمرگان مسلمان گرد ۳۹
- درگیری مسلحانه بین نیروهای انتظامی و ضدانقلاب در جریان پاکسازی منطقه‌ای در سنندج ۳۹
- شهادت سیداحمد حسینی در جریان پاکسازی روستایی در سنندج ۴۰
- یک نفر از اهالی روستای وزمان دیواندره، بر اثر حمله مسلحانه ضدانقلاب به شهادت رسید ۴۰
- ضدانقلاب یکی از پرسنل بنیاد شهید سنندج را گروگان گرفتند ۴۰
- طی درگیری پاسداران با گروهک کومله، دو نفر شهید و پنج نفر مجروح و سه نفر ناپدید شدند ۴۱
- عناصر ضدانقلاب به یک دستگاه کامیون حامل نوشابه حمله کردند ۴۱
- عناصر ضدانقلاب، زنی خانه‌دار را به شهادت رساندند ۴۱
- پیشمرگان مسلمان کرده در مسیر دیواندره و سنندج در برابر مهاجمان ضدانقلاب مقابله کردند ۴۲
- ضدانقلاب یکی از پیشمرگان مسلمان کرده را گروگان گرفت و به شهادت رساند ۴۲
- عناصر کومله مسئول جهاد سازندگی را گروگان گرفتند ۴۲
- دو نفر از پیشمرگان مسلمان گرد در درگیری با ضدانقلاب شهید شدند ۴۲
- عناصر ضدانقلاب یک کشاورز را تیرباران کردند ۴۳
- عناصر مسلح به اتوبوس مسافربری حمله کردند ۴۳
- محور دیواندره به سقز از حیث عناصر ضدانقلاب مسلح پاکسازی شد ۴۳
- چهار نفر از نیروهای پاسگاه حسین آباد طی درگیری با مهاجمان مسلح ضدانقلاب، مجروح شدند ۴۴

- سه نفر در سنندج با مین کار گذاشته توسط ضدانقلاب شهید شدند. ۴۴
- حزب منحلۀ دمکرات، یکی از سران حزب خود را اعدام کردند..... ۴۴
- مهاجمین امام جمعه دیواندره را به گروگان گرفتند!..... ۴۵
- ربودن دو دختر جوان توسط چته های ضدانقلاب ۴۵
- زنان روستا با واسطه قرار دادن قرآن قصد میانجی گری داشتند! ۴۵
- دمکرات ها یک روحانی را در سه راهی کلکان به گروگان گرفتند! ... ۴۶
- عمامة او را به دور گردنش بسته، با کمال بی شرمی او را به دنبال خود می کشد ۴۷
- حدود یک سانتیمتر گوشت کف پای آنها سائیده شده بود!..... ۴۹
- چته های ضدانقلاب بیست نفر از اهالی روستای پنجه سفلی را شهید و مجروح ساختند ۵۱
- حمله ضدانقلاب به روستای ابراهیم آباد شهرستان دیواندره ۵۶
- چته های ضدانقلاب سید بابا را به سختی شکنجه کرده و به شهادت رساندند..... ۵۷
- عملیات پاکسازی شهر دیواندره ۵۷
- عملیات پاکسازی جاده سقز و دیواندره ۵۸
- پیشمرگان مسلمان گرد حتی در منازلشان هم امنیت نداشتند ۶۰
- نیروهای ضدانقلاب شهیدی را با موی سرش به درخت بستند ۶۲
- عملیات قائم^(ع) و پاکسازی منطقه سارال و خورخوره ۶۳
- عملیات انصارالله و استقرار ۲۴ پایگاه دایمی در نقاط مرکزی ۶۵
- فصل سوم: ۶۸
- راهیان دفاع مقدس ۶۸
- روستای باباریز: قبرستان گروهک های ضدانقلاب ۶۹
- جنگ روانی ضدانقلاب خللی در اراده پولادین رزمندگان سپاه اسلام وارد نمی کرد ۷۱

۷۳.....	جشن انقلاب را در کنار جادهٔ سقز و دیواندره برپا کردیم
۷۶.....	ضدانقلاب می خواست، با تیراندازی شبانه خودی نشان دهند
۷۸.....	انگیزهٔ توأیین برای ورود به سازمان پیشمرگان مسلمان کرد
۸۱.....	فرمان شاه محمد
۸۲.....	روایت شاهد عینی جنایت گروهک‌های کومله و دمکرات
۸۴.....	آزادی زندانیان
۸۵.....	حجۀ نامزدی
۸۶.....	شهید حجتی، پیشقدم بود
۸۷.....	رشادت و مقابلهٔ مردم روستای ابراهیم آباد
۹۱.....	کاجی؛ به از هیچی!
۹۳.....	شیون بکن!
۹۳.....	پیوند انصار و مهاجرین
۹۵.....	مامو اسماعیل
۹۶.....	مقابله با گروهک‌های ضدانقلاب در کردستان
۹۷.....	خونِ مخلوطِ سنی و شیعه
۹۸.....	رنجِ دوگانهٔ پیشمرگان
۹۹.....	حلقه‌های ختم قرآن
۱۰۰.....	نقشِ روحانیت در ایجادِ تقویتِ روحی پیشمرگان
۱۰۲.....	مرز بین اسلام و کفر
۱۰۳.....	تکریمِ روحانیت
۱۰۴.....	گُردهائی که پیشمرگ رهبر انقلاب شدند
۱۰۵.....	نقش مردم در همکاری با پیشمرگان مسلمان کرد
۱۰۶.....	مردانی از تبارِ محرومیت و مردانگی
۱۰۷.....	دل سوختگانِ جبهه آن را خوب می فهمند
۱۱۰.....	نقشهٔ عملیات

مقدمه

ای کاش هیچ وقت غبار فراموشی بر خاطرهٔ جانبازی‌ها نمی نشست، تا شرافت‌های انسانی و اوج ایمان و عزت دینی همیشه چون مهتاب در تاریکی این دنیای هزار چهره خودنمایی می کرد. وقتی که بر سر مزار شهیدان می روی و در بین یاس‌های معطر قدم می زنی، آن چه در مقابل دیدگانت خودنمایی می کند، سنگ قبرهائی است که تمام گذشتهٔ شهید را در چند واژه ساده و بی آرایش به تو می نمایند. گشودن دفتر زندگی و بستن آن تاریخ هائی است که تو را متقاعد می کند، اما آیا می توان فاصلهٔ بین این دو صفحه از کتاب زندگی آنها را ورق زد و در لابه لای آنها از عطرِ اثار، گذشت و فداکاری مست شد و در مقابل آن قامتِ افراشته خفته در خاک، سر تعظیم فرود آورد! ای کاش این چنین می شد. ای کاش می توانستی خاطرهٔ جانبازی‌های یکایک شهیدان را برای رهگذرانی که غبار زندگی دنیوی چهرهٔ واقعی آنها را مکرر ساخته است، بیان کنی تا همه ارزش این گوهرهای خفته در دل این زمین سرد را درک می کردند.

ای کاش می توانستیم به همه بگوییم که شهدای کُرستان چه کسانی بودند! آیا تسل جوان تا به امروز اسم آنها را شنیده اند؟ آنها از کجا برخاسته بودند؟ در کدامین مکتب درس خوانده بودند... در سرزمین مجاهدت های خاموش، جوانانی خدمت می کردند که آسمان در مقابل دیانت، تقوا و ایمانشان کرنش می کرد. شب زنده دارانی در این خیل بودند که جز نوای تلاوت قرآن بر لبانشان جاری نبود و جز استقرار و حاکمیت دین سرمدی محمد (ص) هیچ انگیزه دیگری نداشتند. آنها که برای خدا و نجات خلق او، به قربانگاه آمدند و با چهره‌ای سرخ به لقای پروردگار شتافتند. شهرستان دیواندره با تقدیم ۲۲۸ شهید، افتخار حضور ۴۳ آزاده و ۲۴۰ جانباز و صدها رزمنده در دفاع از انقلاب اسلامی، نقش ارزنده ای را از خود برجای گذاشته است. آن چه در صفحات تاریخ این دیار هیچ گاه فراموش نخواهد شد، رشادت و دلاوری سردارانی چون شهید پرویز کاکسوندی، عبدالله رحیمی و جمیل شهبواری است. مردانی از تبار محرومیت و مردانگی که توانستند با بذل جان خویش و خلق صدها حماسه ماندگار، نقش عزت

و افتخار را بر پیشانی این شهرستان حک کنند و ثمره شیرین امنیت پایدار را به مردم مسلمان و انقلابی کردستان هدیه نمایند.

این کتاب نقش مردم شهرستان دیواندره در امنیت داخلی و دفاع مقدس
را به تصویر کشیده است. به امید این که این مجموعه یادی باشد از فرهنگ ایثار و مقاومت.

www.ketab.ir